

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap

Institutionen för språk

1TYÄ04 Tyska II – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 högskolepoäng

German II – for upper secondary school teachers, 30 credits

Huvudområde

Tyska

Ämnesgrupp

Tyska

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2011-06-17

Senast reviderad 2013-10-31 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av innehåll och litteratur.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2014

Förkunskaper

Tyska I – inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 1–30 hp.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- identifiera och analysera aspekter av lärarprofessionen i förhållande till ämnet och ämnets didaktik,
- diskutera, analysera samt göra ämnesdidaktiska ställningstaganden (val) i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för,
- på tyska uttrycka sig såväl muntligt som skriftligt inom ämnesområden som är relevanta för kursen.

Innehåll

Kursens innehåll beskrivs i delkurserna nedan.

Delkurs 1 Grammatik II med språkhistoria 7,5 högskolepoäng

Grammatik II, 4,5 hp

Kursen innehåller en fördjupning av de under termin 1 inhämtade kunskaperna i grammatik och tysk syntax.

Tysk språkhistoria, 3 hp

Huvuddragen av det tyska språkets utveckling studeras.

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- ingående redogöra för såväl tysk grammatik som tyska språkets formsystem och tysk syntax,
- redogöra för det tyska språkets utveckling.

Examination

Delkursen examineras genom skriftlig tentamen.

Delkurs 2 Skriftlig språkfärdighet 7,5 högskolepoäng

Översättning, 4,5 hp

I kursen tränas översättning av medelsvåra texter från och till tyska men även systematiskt uppbyggda översättningar av kontrastivt svåra grammatiska företeelser. Övningarna anknyter genomgående till de i delkurs 1 inhämtade grammatikkunskaperna.

Uppsats, 3 hp

I kursen tränas uppsatsskrivning på tyska över ämnen, som nära ansluter till kursen i övrigt eller är av allmän karaktär.

Efter avslutad kurs ska de studerande kunna

- översätta medelsvåra texter till och från tyska men även systematiskt uppbyggda översättningsövningar på kontrastivt svåra grammatiska företeelser,
- uttrycka sig skriftligt på i huvudsak korrekt tyska inom ämnesområden som är relevanta för kursen.

Examination

Delkursens moment examineras genom skriftlig tentamen.

Delkurs 3 Tyskspråkig litteratur, kultur och kommunikation 7,5 högskolepoäng

Litteraturhistoria och allmän kulturhistoria, 3 hp

Kursen innehåller en översikt över de tyskspråkiga ländernas litteratur- och kulturhistoria.

Textstudium med muntliga övningar, 4,5 hp

Kursen innehåller ett studium av äldre och modern skönlitteratur och modern sakprosa med anknytning till olika områden av de tyskspråkiga ländernas kultur med huvudvikten lagd på den allmänna språkfärdighetsträningen. De äldre verken läses främst ur litteratur- och kulturhistorisk synvinkel.

Närvaro är obligatorisk i momentet Textstudium med muntliga övningar.

Efter avslutad kurs ska de studerande

- i stora drag kunna redogöra för de tyskspråkiga ländernas kultur, särskilt litteraturen,
- visa god förmåga att analysera och förstå innehållet i en text med avseende på såväl tidsbundna som stilistiskt typiska drag, samt kunna relatera texten till historiska, politiska och kulturella företeelser i samtiden,
- kunna diskutera texter och argumentera för sina ställningstaganden muntligt på i huvudsak korrekt tyska.

Examination

Momentet Litteraturhistoria och allmän kulturhistoria examineras genom skriftlig tentamen. Momentet Textstudium med muntliga övningar examineras genom muntliga redovisningar och muntlig tentamen.

Delkurs 4 Didaktik II 7,5 högskolepoäng

Delkursen kan ges i samverkan med lärarutbildningen i tyska vid ett partneruniversitet. Inom denna kurs studeras olika språkinläringsteorier med betoning på moderna teorier och andraspråksinläring. Andraspråksproduktioner diskuteras och analyseras. Kursen anknyter till pågående forskningsprojekt inom andraspråksinläring, där den studerande tränas i ett vetenskapligt förhållningssätt. Kursen omfattar även praktiska tillämpningsövningar av IKT-verktyg för undervisning och lärande i språk. Gällande styrdokument diskuteras, och utvärdering och planering av undervisningsuppgifter med anknytning till lärarprofessionen sker i relation till dessa. Närvaro är obligatorisk på denna delkurs.

I slutet av terminen kan en fältstudie genomföras i målspråkslandet.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- koppla modern språkinläringsteori till olika undervisningssituationer,
- kunna diskutera språk i ett kulturellt och socialt sammanhang,
- formulera didaktiska frågeställningar utifrån kurslitteraturen och tillämpa dem på den egna pedagogiska verksamheten,
- planera och utvärdera undervisningsuppgifter i enlighet med gällande styrdokument,
- formulera relevanta problemställningar som grund för en enklare undersökning av vetenskaplig karaktär.

Examination

Delkursen examineras genom aktivt deltagande i seminarier samt ett kortare arbete av vetenskaplig karaktär som anknyter till ett med utgångspunkt i kurslitteraturen valt tema.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier och gruppövningar.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget G ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda. För att erhålla sammanfattningsbetyget Väl godkänd på hela kursen fordras att sammanlagt minst 22,5 poäng av den totala poängsumman åsatts betyget Väl godkänd. För studerande som ej godkänts vid ordinarie tentamenstillfälle ges möjlighet till maximalt fyra ytterligare tillfällen.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella utgifter i samband med fältstudiedagar står studenten själv för.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Grammatik II med språkhistoria, 7,5 hp

Grammatik II, 4,5 hp

Klingeman, Ulrike, Magnusson, Gunnar & Didon, Sybille. *Bonniers tyska grammatik*. Stockholm: Bonnier utbildning, 1999 eller senare. 272 s.

Referenslitteratur

Freund, Folke & Sundqvist, Birger. *Tysk grammatik*. Stockholm: Natur och Kultur, 2006. 590 s.

Ljung, Mats & Ohlander, Sölve. *Allmän grammatik*. Lund: Liber Läromedel, 1971. 239 s.

Sandberg, Bengt. *Utvalda moment i den tyska grammatiken I. Förstärkningsövningar för universitetsstuderande*. Göteborg: Göteborgs universitet, Tyska institutionen. 89 s.

Tysk språkhistoria, 3 hp

Stedje, Astrid. *Deutsche Sprache gestern und heute*. München: Fink, 2007 el senare upplaga. 277 s.

Delkurs 2: Skriftlig språkfärdighet, 7,5 hp

Översättning, 4,5 hp och Uppsats, 3 hp

Inga obligatoriska läromedel. Den studerande rekommenderas att på egen hand arbeta igenom en av följande böcker:

Freund, Folke & Rossenbeck, Klaus. *Tysk skrivkurs för universitetsstudiet*. Lund: Studentlitteratur, 1992. 168 s.

Johansson, Evald. *Övningsbok i tysk översättning*. Lund: Liber, 1968. 93 s.

Haglund-Dragic, Monica & Sandberg, Bengt. *Kulturkrock med Notrufsäule. Övningstexter med översättningsförslag och kommentarer för universitetsstudenter på B-nivån i tyska*. Göteborg: Institutionen för tyska och nederländska, Göteborgs universitet, 1996. 52 s.

Duden. Deutsches Universalwörterbuch. Mannheim: Dudenverlag, 2003.

Duden. Richtiges und gutes Deutsch: Wörterbuch der sprachlichen Zweifelsfälle. Duden 9. Mannheim: Dudenverlag, 2005.

Duden. Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. Duden 11. Mannheim: Dudenverlag, 1992.

Delkurs 3: Tyskspråkig litteratur, kultur och kommunikation, 7,5 hp

Litteraturhistoria och allmän kulturhistoria, 3 hp

Packalén, Sture. *Literatur und Leben. Deutschsprachige Literatur von 750 bis 2000*. Stockholm: Liber, 2002. 301 s. (Distribution: fulltext tillgänglig i www.diva-portal.org)

Lyrik: Tillhandahålls av institutionen. Ca 20 s.

Textstudium med muntliga övningar, 4,5 hp

Fallada, Hans. *Kleiner Mann – was nun?* Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1991. 309 s.

Frisch, Max. *Homo Faber*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1991. 203 s.

Hauptmann, Gerhard. *Bahnwärter Thiel*. Stuttgart: Reclam, 1987. 48 s.

Horvath, Ödon v. *Jugend ohne Gott*. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 1983. 183 s.

Kafka, Franz. *Das Urteil und andere Erzählungen*. Frankfurt am Main: Fischer, 1991.

137 s.

Keller, Gottfried. *Kleider machen Leute*. Husum: Hamburger Lesehefte, 1987. 48 s.

Schlink, Bernhard. *Der Vorleser*. Zürich: Diogenes, 1998. 207 s.

Delkurs 4: Didaktik II, 7,5 hp

Hufeisen, Britta & Neuner, Gerhard. *Angewandte Linguistik für den fremdsprachlichen Deutschunterricht*. Berlin: Langenscheidt, 2003. ISBN: 9783468496578. 50 s. i urval.

Roche, Jörg. *Fremdsprachenerwerb – Fremdsprachendidaktik*. A. Francke Verlag, senaste upplagan. 50 s. i urval.

Rosén, Christina. Informationsstruktur i andraspråkstexter. Vad är det som gör att svenska låter som svenska och tyska som tyska? I: Tornberg, Ulrika, Malmkvist, Anita, Valfridsson, Ingela (red.) 2009. *Språkdiraktiska perspektiv. Om undervisning och lärande i främmande språk*. Stockholm: Liber. ISBN: 47-09335-9. 10 s.

Rosén, Christina. Schüler müssen mehr Texte in ihrer Fremdsprache produzieren dürfen. I: *LMS Lingua*, nr 4: 2009. S. 45-54.

Tornberg, Ulrika. *Språkdiraktik*. Senaste upplagan. Malmö: Gleerup, 2009. ISBN: 978-91-40-66831-8. ca 100 sidor i urval.

Stencilmaterial som tillhandahålls av institutionen. Ca 60 s.